VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kuntien kustannusten karsinta tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä Tilannekatsaus

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto 5.11.2015

Silja Hiironniemi

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden kehitys elokuu 2013 - maaliskuu 2015

- Kunnille on säädetty 22 uutta tehtävää, 19 vanhaa tehtävää on laajennettu
- Kunnille on annettu uusia tai laajentuneita velvoitteita 58

Lisäkustannukset kunnille noin **410 milj euroa brutto**

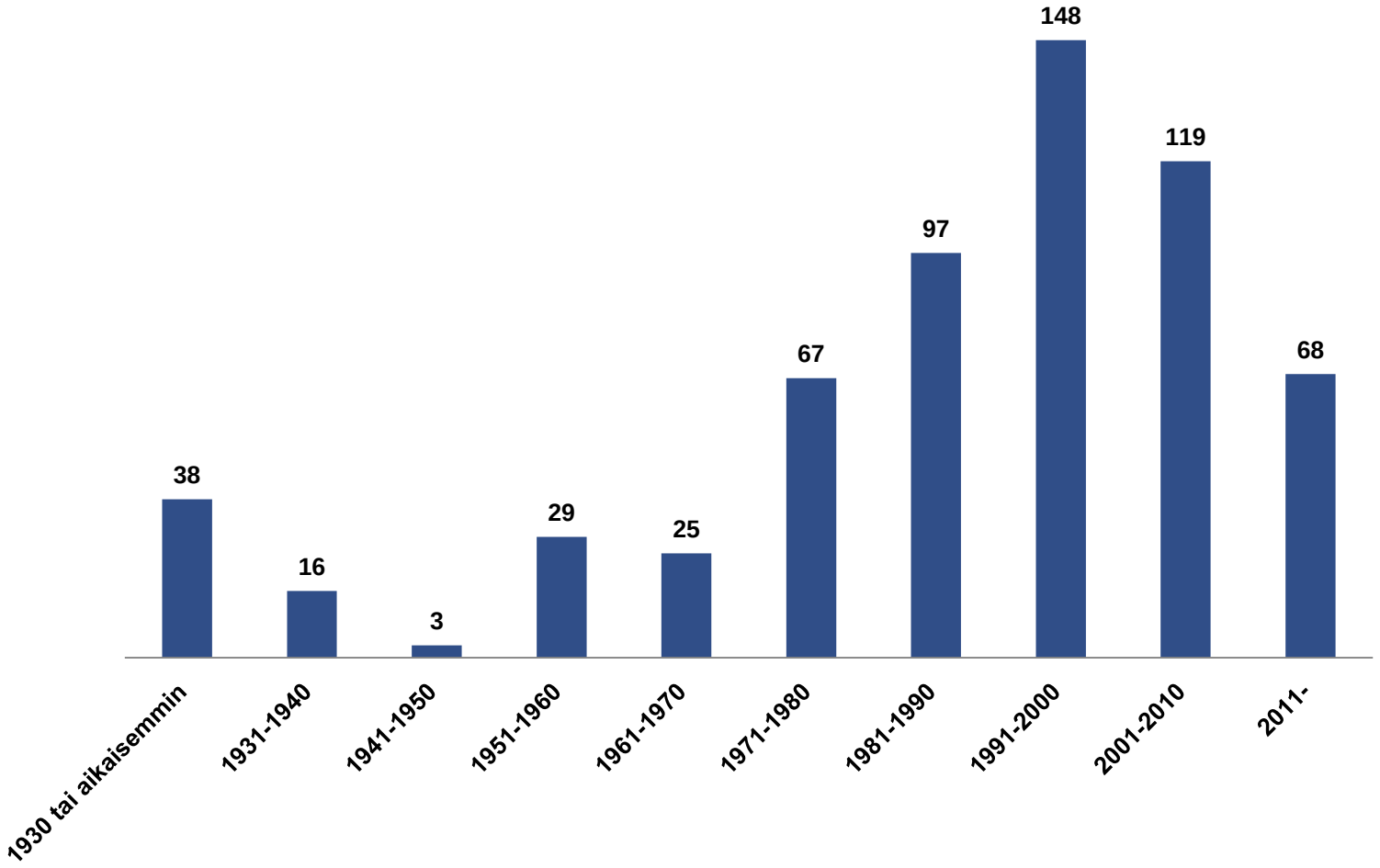
(Valtaosa kustannuksista aiheutunut vanhojen tehtävien ja velvoitteiden laajennuksista. Uusista tehtävistä vain 30,9 milj euroa)

- Vanhoista tehtävistä 6 tehtävää on poistettu (siirretty valtiolle tai yksityisille), 5 tehtävää supistettu, 3 tehtävää helpotettu
- Vanhoista velvoitteista 4 velvoitetta vähennetty, 14 velvoitetta helpotettu

Säästöt kunnille noin **81 milj euroa brutto**

- Kunnilla on nyt noin 610 tehtävää ja 973 velvoitetta.

Tehtävien määrän kehitys: milloin tehtävä on osoitettu ensimmäistä kertaa kunnille

Kuntien kustannusten karsiminen tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä

Reformi/Kärkihanke pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa

- ”Hallitus **vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita**. ”
- ”Hallitus tekee vuoden 2015 budjettiriiheen mennessä yksityiskohtaisen toimenpideohjelman poistettavista tehtävistä ja velvoitteista sekä antaa ensimmäiset konkreettiset esitykset.”
- ”Ministeriöiden tehtävänä on laatia kokonaisuudessaan yksityiskohtaiset esitykset kuntien tehtävien ja velvoitteiden poistamiseksi vuoden 2015 loppuun mennessä.”
- ”Ministeriöissä laadittujen ehdotusten tulee olla yksilöityjä ja perusteltuja sekä sisältää tarvittavat konkreettiset toimenpiteet, joiden avulla voidaan varmistua siitä, että arvioidut taloudelliset vaikutukset ovat saavutettavissa”
- ”Prosessi tavoitteineen on jatkuva. Työ on poikkihallinnollista ja edellyttää vahvaa johtamista.”

Valmistelun organisointi

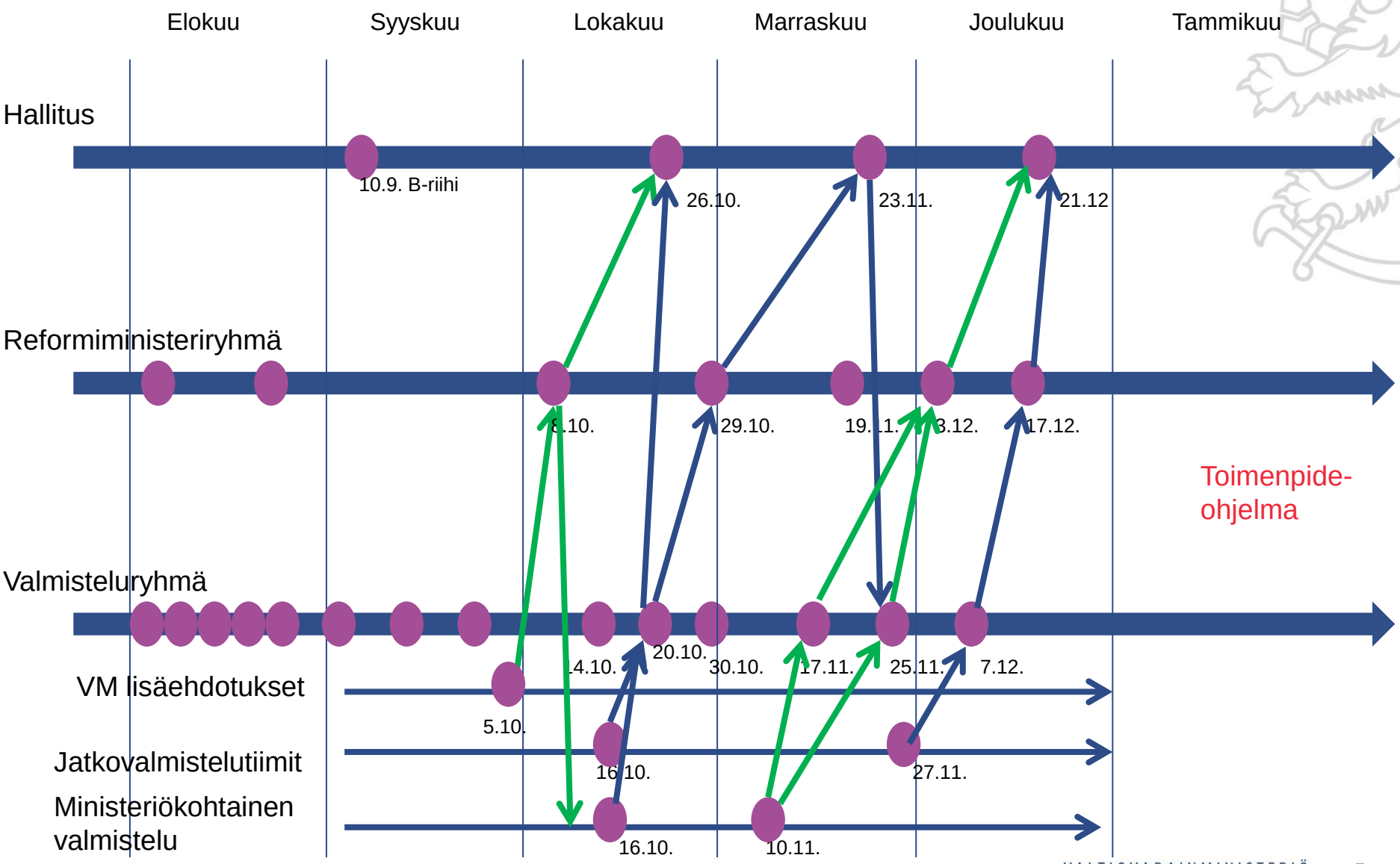
- VM asettanut hankkeen
- Hanketta johtaa ministeri Anu Vehviläinen
- Valmistelua ohjaa reformiministeriryhmä
- Virkamiesvalmistelu tapahtuu VM:n koordinoimana. Sitä varten on asetettu valmisteluryhmä, jossa on edustus kaikista ministeriöistä, joiden vastuulla on kuntien tehtäviä ja velvoitteita koskevaa lainsäädäntöä (STM, OKM, MMM, LVM, OM, TEM, SM, YM) sekä Kuntaliitosta

Valmistelukokonaisuus

- Vaihe I: Budjettiriiheen 15.9.2015 tehdyt ehdotukset
  - Toimenpideohjelman rakenne teemoittain hallitusohjelman pohjalta
  - Ministeriöiden ehdotuksia ja hallitusohjelman pohjalta muotoiltuja toimenpideaihioita teemoittain
    - Jatkovalmistelu käynnissä ministeriöissä ja tiimeissä, määräajat 16.10. ja 17.11.
- Vaihe II: Valtiovarainministeriön ehdotukset ministeriöille
    - Valmistelu käynnissä ao. lainsäädännöstä vastuussa olevissa ministeriöissä, määräaika 10.11.
- Kuntien ehdotukset kuntakyselyssä: vastaajia 243, ehdotuksia 505
    - Mukana sekä vaiheen I tiimityöskentelyssä että vaiheen II VM:n ehdotuksissa ministeriöille
- Ehdotuksiin ei ole otettu kantaa ministeriryhmässä. Kokonaisuuden käsittely hallituksen strategiakokouksessa 17.12.2015

Prosessikaavio, syksy 2015

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen

Toimenpideohjelman teemat hallitusohjelmaan perustuen

Teema 1

- Kuntien tehtävien vähentäminen ja supistaminen

Teema 2

- Kelpoisuusehtojen ja henkilöstörakennetta koskevien velvoitteiden joustavoittaminen

Teema 3

- Velvoitteiden vähentäminen ja keventäminen velvoitetyypeittäin
  - Sisäiset viranomaisprosessit
  - Ulkoiset viranomaisprosessit (asiakasprosessit)

Teema 4

- Toimintavapauden lisääminen tuloksellisempien ja joustavampien sektorirajat ylittävien palveluprosessien käyttöönottamiseksi.

Toimenpideohjelman teemat

Teema 5

- Kuntien ohjauksen ja valvonnan keventäminen

Teema 6

- Vapaakuntakokeilun käynnistäminen ja innovaatioiden edistäminen

Teema 7

- Sääntelypolitiikan periaatteet ja kuntien tehtävien ohjauksen uudistaminen

Toimenpideohjelman teemat

Teema 8
- Kuntien maksutulojen lisääminen.

Teema 9
- Julkisesti tuotettujen henkilökuljetusten uudistaminen

Teema 10
- Kuntien tuotantokustannusten mittariston kehittäminen

Koordinointitarpeita

- Valmistelun koordinointi hallitusohjelman muihin kohtiin
  - Budjettiin
  - Sote-uudistukseen
  - Kärkihankkeisiin

- Ei päällekkäisiä säästöjä